

**Anexa nr. 5 la Caietul de sarcini cadru
pentru vânzarea de masă lemnoasă pe picior de către unitățile
Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva**

**Regulile complementare privind lucrările de exploatare care trebuie respectate în fondul
forestier în care se aplică managementul forestier certificat FSC®**

1. Înainte de începerea lucrărilor de exploatare și obligatoriu la ridicarea autorizației, beneficiarul va prezenta la ocolul silvic *Documentația privind organizarea lucrărilor de exploatare, tehnologia de exploatare și respectarea condițiilor ce se impun pe linie PSI, NTSM și mediu pentru recoltarea și scosul lemnului din pădure*, care se aprobă de șeful de ocol.
2. Vor avea prioritate tehnologiile care au un impact redus asupra solului - utilizarea funicularilor și a atelajelor, acolo unde condițiile existente permit acest lucru.
3. La predarea parchetelor schița parchetului completată cu traseele de drum existente și propuse, platforme pentru depozitare a materialului lemnos, zone periculoase, etc., va fi anexată procesului verbal de predare - primire.
4. Stabilirea necesarului de instalații (drumuri, funiculare, căi de acces, etc.) și amplasarea lor în teren, se face de ocolul silvic, eventual la propunerea beneficiarului, ținându-se seama de posibilitatea de exploatare a lemnului, necesitatea protejării mediului și a eventualelor elemente de biodiversitate identificate, precum și de interesele generale de gospodărire a pădurii (executarea tăierilor de îngrijire, recoltarea fructelor de pădure, gospodărirea vânatului, protejarea cursurilor de apă, etc.).
5. La predarea parchetului spre exploatare se va menționa în procesul verbal, dacă este identificat și materializat *LEMN MORT* – însemnat în teren cu litere M – constituit din arbori doborâți sau în picioare, acest lemn nu este cuprins în APV, nu se recoltează și nici nu se mișcă din teren. Operatorul economic va lua măsuri suplimentare de instruire pe linie de protecția muncii pentru muncitorii din parchet cu privire la pericolele suplimentare ce le pot aduce existența lemnului mort în suprafața parchetului. La reprimire, lemnul mort trebuie să se regăsească în teren și va fi menționat în procesul verbal de reprimire.
6. În cazul în care se lucrează în PVRC (*PĂDURI CU VALOARE RIDICATĂ DE CONSERVARE*) sau în vecinătatea acestora, situație menționată în procesul verbal de predare, se vor lua măsuri suplimentare de protecție a elementelor – plante, animale, păsări – pentru care s-a constituit Pădurea cu Valoare Ridicată de Conservare.
7. În cazul în care drumul de scos lemnul trece prin terenuri proprietate privată sau alți deținători decât ocolul silvic, va fi necesar acordul scris al proprietarului pentru tranzitare;
8. La fiecare parchet trebuie amplasat panou cu menționarea datelor conform modelului din Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1540/2011 pentru aprobarea *Instrucțiunilor privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos cu modificările și completările ulterioare*.
9. În cazul în care pe perioada lucrărilor de exploatare în parchet apar animale sau păsări cu regim de protecție sau se găsesc cuiburi, vizuini, culcușuri ale acestora, se vor întrerupe lucrările și se va anunța ocolul silvic.
10. Apariția de semne ce pot duce la descoperirea unor situri arheologice necesită oprirea lucrărilor și anunțarea ocolului silvic.
11. Operatorul economic care cumpără masă lemnoasă pe picior certificată FSC de la ocolul silvic din structura RNP - Romsilva, trebuie să cunoască că menținerea lanțului de custodie cu lemn certificat presupune ca și acesta să fie certificat în sistem FSC. Neobținerea certificării de către operatorul economic nu-i dă dreptul de a comercializa lemn certificat.
12. La amplasarea drumurilor de tractor se vor respecta următoarele reguli minimale:
 - a) se vor evita zonele care impun un volum mare de lucrări în vederea construirii drumului;
 - b) evitarea amplasării drumurilor de-a lungul cursurilor permanente de apă, la o distanță mai mică de 10 m de acestea;

- c) evitarea zonelor cu pantă transversală mai mare 35°;
- d) limitarea traseelor în zone cu panta longitudinală cuprinsă între 25% și 45%;
- e) evitarea zonelor mlăștinoase și a stâncăriilor, precum și a altor ecosisteme fragile identificate ca atare și specificate de către reprezentanții ocolului silvic;
- f) limitarea lățimii drumului la 4 m;
- g) consolidarea taluzului drumului;
- h) proiectarea curbilor cu o rază suficient de mare (minimum 12 m) încât să nu se prejudicieze arborii din lungul traseului sau limitarea prin proiectul tehnologic a lungimii trunchiurilor de arbori;
- i) evitarea traversării cursurilor de apă. Acolo unde acest lucru nu este posibil, numărul traversărilor se va reduce la minimum, iar traversarea se va face perpendicular pe cursul de apă;
- j) Traseele drumurilor de tractor se vor materializa în teren prin aplicarea cu vopsea alba sau cu var, pe arborii limitrofi drumului, a semnelui "T";
- k) la traversarea cursurilor de apă, pe perioada când nu este format pod de gheață, se va prevedea instalarea de tuburi din beton sau podețe din trunchiuri de lemn;
- l) se vor evita porțiunile cu seminiș;
- m) reamenajarea drumurilor de tractor sau amenajarea drumurilor aprobate a fi executate, se va face în perioada de timp aferentă pregătirii parchetelor, conform autorizației de exploatare eliberată de ocolul silvic.

13. Amplasarea platformelor primare se stabilește de asemenea de către ocolul silvic împreună cu beneficiarul de masă lemnoasă, mărimea acestora fiind de până la 500 m² pentru parchetele dotate cu instalații de transport permanente și de maxim 1000 m² în cazul când nu sunt instalații de scos permanente. Drumurile de tractor și platformele primare vor fi materializate în teren cu ciocanul pătrat, var sau vopsea.

14. Referitor la utilizarea instalațiilor de scos – apropiat înainte de începerea lucrărilor de exploatare propriu – zise, se vor efectua o serie de lucrări pregătitoare, după cum urmează:

- a) verificarea corespondenței între căile de scos – apropiat existente în parchet și procesul tehnologic. Se vor utiliza numai acele drumuri aprobate prin procesul tehnologic;
- b) se vor amplasa lungoane pe marginea drumurilor de tractor, atât pentru siguranța transportului, cât și pentru a se diminua pagubele ce se pot produce prin ieșirea sarcinii în afara drumului (prejudicierea arborilor marginali sau distrugerea taluzurilor);
- c) se vor proteja arborii din lungul drumurilor de tractor, prin manșoane, țăruiși sau alte metode de protejare;
- d) se vor amplasa tuburi din beton sau podețe din lemn în punctele de traversare a cursurilor de apă, atunci când nu există pod de gheață sau când acesta nu oferă suficientă rezistență;
- e) se vor amplasa indicatoare de atenționare la intersecția cu drumurile forestiere;
- f) personalul angajat al operatorului economic va fi instruit referitor la modul de lucru în parchetele de exploatare, inclusiv prezentele instrucțiuni, regulile de exploatare, regulile de protecția muncii și normele de prevenire și stingere a incendiilor.

15. Pentru protecția solului și a apelor, operatorul economic este obligat să respecte următoarele reguli de exploatare a drumurilor de tractor:

- a) în raza parchetului se va introduce numai gama de utilaje adecvate tehnologiei de exploatare aprobate de ocol și aflate în stare corespunzătoare de funcționare;
- b) se va utiliza numai personal calificat, corespunzător lucrărilor care se execută;
- c) colectarea materialului lemnos se va face în afara porțiunilor cu seminiș, pe traseele autorizate prin procesul tehnologic aprobat și materializate pe teren;
- d) scosul materialului lemnos se face prin târâre sau semitârâre când solul este acoperit cu zăpadă și prin semitârâre sau suspendat, în lipsa stratului de zăpadă;
- e) depozitarea materialelor lemnoase și a resturilor de exploatare se face în locuri care nu sunt expuse viiturilor, evitându-se căile de scos – apropiat, jgheburile, albiile pâraielor și văile;
- f) lungimea trunchiurilor și catargelor transportate cu tractorul, nu va depăși 12 metri;
- g) corhănitul este admis în condițiile în care nu provoacă prejudicii asupra vegetației, solului și apelor;

h) în perioadele ploioase, în lateralul drumurilor de tractor se vor executa canale de scurgere a apei, pentru a se evita șiroirea apei pe distanțe lungi în lungul drumului, erodarea acestora și transportul aluviunilor în aval;

i) materialul lemnos va fi evacuat ritmic din parchet și din platformele primare, pentru a se evita aglomerarea acestora și a drumurilor forestiere;

j) în situația în care apar scurgeri de combustibili sau lubrifianți, acestea vor fi îndepărtate prin împrăștierea de rumeguș sau nisip, care va fi ulterior adunat și îndepărtat în locuri speciale de depozitare;

k) la intersecția drumurilor de tractor cu drumurile forestiere, se va urmări în permanență asigurarea integrității șanțurilor de scurgere din părțile laterale ale drumului forestier, pentru evacuarea apelor și evitarea depozitării aluviunilor pe drum;

l) se va urmări degajarea drenurilor sau tuburilor de scurgere în situația în care acestea se colmatează cu aluviuni;

16. La lucrările de exploatare se interzice cu desăvârșire:

a) părăsirea drumurilor de tractor stabilite prin procesul tehnologic și materializate în teren;

b) folosirea tehnologiei de exploatare a arborilor cu coroană;

c) corhănitul lemnului direct în albia pâraielor;

d) colectarea lemnului cu tractorul în perioadele cu precipitații abundente, precum și atunci când solul este îmbibat cu apă, operatorul economic fiind în măsură să solicite prelungirea termenului de exploatare, pe baza actelor de calamitate întocmite și însușite de ocolul silvic;

e) colectarea lemnului pe albiile pâraielor în afara perioadelor de îngheț. În cazuri bine documentate și care nu pot fi evitate, se admite colectarea lemnului pe distanțe scurte, materializate în teren, și precizate în documentația de exploatare aprobată de șeful ocolului;

f) colectarea lemnului prin traversarea cursurilor de apă, cu excepția cazurilor când se instalează podețe sau tuburi, sau pe perioada iernii, atunci când există pod de gheață;

g) aruncarea sau depozitarea în parchet sau pe maluri, în albiile pâraielor, în zonele umede, în zona drumurilor, a resturilor de exploatare, crengi, deșeuri etc.;

h) colectatul prin târâre și semitârâre a materialului lemnos pe drumul auto;

i) circulația mijloacelor de transport pe perioada în care datorită ploilor abundente s-au format pe drumuri ogașe mai mari de 10 cm;

j) folosirea de mijloace de transport cu tonaj mai mare de 16 tone, sau cu gabarit depășit. Depășirea tonajului și gabaritul este permisă numai acolo unde portanța drumului permite acest lucru, și se va face numai cu aprobarea șefului de ocol. În zona parchetului operatorul economic are obligația să întrețină drumul pe perioada folosirii lui, iar la reprimire să preda drumul auto la starea tehnică inițială în care era la începerea exploatării.

17. La terminarea lucrărilor de exploatare se va avea în vedere:

a) la reprimirea parchetelor, potecile, cărările de interes turistic, drumurile utile accesului în pădure, văile din interiorul parchetului, se eliberează de resturi de exploatare, prin strângerea lor în grămezi mici cu aspect ordonat; se interzice lăsarea, la terminarea exploatării, de masă lemnoasă, resturi de exploatare, crengi, de-a lungul drumului, pe platforma drumului din raza parchetului, pe ampriza drumului, în șanțurile de scurgere a apelor, în zona timpanelor la poduri sau pe taluze;

b) căile de scos-apropiat folosite la colectarea lemnului care se deteriorează, se nivelează sau repară de către titularul autorizației de exploatare în perioada de exploatare a masei lemnoase, astfel că la reprimire toate drumurile să fie nivelate și reparate;

c) după terminarea lucrărilor de exploatare și transport a masei lemnoase, operatorul economic este obligat să dezafecteze instalațiile de scos-apropiat și construcțiile anexe (funiculare, rampe, grajduri, cabane, etc.), cu excepția celor acceptate de ocol să rămână pe teren în interesul gospodăriei silvice, iar toate materialele lemnoase trebuie scoase în afara acestuia;

d) suprafețele din instalații, rampele etc., cuprinse în autorizația de exploatare, se reprimesc o dată cu parchetul;

e) în cazul în care, constatarea prejudiciilor și distrugerilor se face la reprimirea parchetului, sau beneficiarul nu ia măsuri de remediere, reparare sau de achitare a sumelor datorate, aceste

sume vor fi reținute din garanția constituită, conform contractului, în acest scop înainte de autorizarea parchetului;

f) în situația în care se constată distrugerea drumurilor datorită nerespectării clauzelor caietului de sarcini, acestea vor fi remediate de către operatorul economic. În caz contrar, contravaloarea cheltuielilor de remedieri sau reparații se va suporta de către operatorul economic, aplicându-se și amenzile prevăzute de reglementările în vigoare;

g) furnizorul este în drept de a sista exploatarea unui parchet, și (sau) să oprească transportul de masă lemnoasă, în situația în care se constată abateri de la prevederile contractului și caietului de sarcini.

h) pentru nerespectarea documentației de exploatare aprobată furnizorul este în drept să rezilieze contractul și să aplice celelalte reglementări legale.